

Ons kenmerk DOC-00179006
Bijlage(n)

Maastricht 14 september 2021
Verzonden

Besluit van Gedeputeerde Staten van Limburg

Wet natuurbescherming, ontheffing Bever

Naar aanleiding van het verzoek van de Stichting Faunabeheereenheid Limburg, ontvangen op 29 oktober 2020 en aangevuld op 23 maart 2021,

Verlenen Gedeputeerde Staten van provincie Limburg ex artikel 3.17, lid 1, onder a en lid 2 jo., ex artikel 3.8, lid 1 Wet natuurbescherming, ex artikel 3.9 lid 2 Wet natuurbescherming, ex artikel 3.25 lid 4 Wet natuurbescherming en ex artikel 3.26 lid 3 Wet natuurbescherming hierbij aan:

Stichting Faunabeheereenheid (FBE) Limburg
Postbus 960
6040 AZ ROERMOND
Tel.: 0475-381733
info@fbelimburg.nl

ONTHEFFING

nr. 2021-35: Bever (*Castor fiber*)

Van de verbodsbepalingen genoemd in artikel:

- Artikel 3.5 lid 1, 2 en 4, Wet natuurbescherming (hierna: Wnb) voor wat betreft het opzettelijk doden of vangen van bevers in hun natuurlijk verspreidingsgebied, het opzettelijk verstoren van bevers en/of het beschadigen of vernielen van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van bevers;
- Artikel 3.6 lid 2, Wnb voor het onder zich hebben en vervoeren van bevers, anders dan voor verkoop;
- Artikel 3.9, lid 1 onder a, Wnb voor het vangen en doden van bevers met niet-selectieve middelen;
- Artikel 3.24, lid 2, Wnb, voor het zich buiten gebouwen bevinden met middelen of met materialen ter onmiddellijke vervaardiging van die middelen, voor het vangen of doden van bevers;
- Artikel 3.34, lid 1, Wnb voor het uitzetten van bevers;
- En van de krachtens artikel 3.26, lid 2 onderdeel a en c, Wnb gestelde regels in samenhang met artikel 3.13, lid 4, Besluit natuurbescherming (Bnb) en artikel 3.16, lid 1 onderdeel a, Bnb, voor zover betrekking hebbende op het gebruik van het geweer voor zonsopgang en na zonsondergang en voor het gebruik van middelen op, aan of bij het geweer.

Daarbij wordt het gebruik van de volgende middelen toegestaan: kastvallen, vangkooien, vangnetten (schepnet en schietnet), geleidende rasters en netten en vangkraal voor het vangen en verplaatsen van bevers. Hiernaast wordt ook het gebruik van het geweer al dan niet voorzien van een kunstmatige lichtbron, laserpointer, digitale richtkijker ('dual purpose' kijker die kan veranderen van dag- naar nachtkijker), geluiddemper en/of nachtzichtapparatuur (o.a: infrarood, restlicht of warmtebeeld) toegestaan; de inzet van honden (niet zijnde lange honden) voor het apporteren van een bever na afschot en ten behoeve van nazoeken of opsporen van geschoten bevers. En, aanvullend aan het geweer, een dodelijke injectie door een dierenarts of schietmasker als middel ter doding van levend gevangen bevers.

Deze ontheffing is geldig gedurende de periode van 14 september 2021 t/m 31 december 2026 in de provincie Limburg en is jaarrond inzetbaar. Er wordt slechts ontheven van de verbodsbepalingen voor zover wordt voldaan aan de voorschriften.

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemeen

1. Van deze ontheffing mag alleen gebruik worden gemaakt voor het vangen en vervolgens verplaatsen (uitzetten) en/of het doden van bevers in het belang van:
 - a) Volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
 - b) Ter voorkoming van ernstige schade aan wateren;
 - c) In het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats.
2. Er dient te worden gewerkt volgens de escalatieladder voor het kansrijk gebied of de escalatieladder voor de gebieden daarbuiten (buiten kansrijk) zoals opgenomen in het Faunabeheerplan bever 2020-2026, paragraaf 7.20.7.3. Een ingrijpendere maatregel mag pas worden toegepast als de inzet van overige minder ingrijpendere maatregelen onvoldoende werkzaam zijn gebleken of niet (meer) in redelijkheid kunnen worden verlangd.
3. Over de wijze waarop de escalatieladder is doorlopen dient door de ontheffinghouder te worden gerapporteerd aan de Provincie Limburg alvorens deze ontheffing kan worden ingezet.
4. Van deze ontheffing mag gedurende het gehele etmaal gebruik worden gemaakt, ook op zon- en feestdagen.
5. Er mogen geen dieren worden gevangen of gedood of vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen worden vernield of verstoord in de periode van 1 mei tot en met 31 augustus met uitzondering van een nieuw vestiging van een solitair dier of als er een ernstig gevaar dreigt of is ontstaan voor de veiligheid, zoals een (dreigende) dijkdoorbraak. Voor het overige is de ontheffing jaarrond inzetbaar.
6. Voortplantings- of rustplaatsen mogen pas worden verwijderd als er daadwerkelijk geen bevers meer aanwezig zijn. De afwezigheid van bevers dient te worden aangetoond door een (ecologisch) deskundige en maakt onderdeel uit van de melding als bedoeld in voorschrift 3.

7. Bij bijzondere weersomstandigheden (warmte, kou, extreme neerslag of storm) kunnen Gedeputeerde Staten besluiten om de werking van deze ontheffing geheel of gedeeltelijk op te schorten.

Vangen

8. De bever dient te worden weggevangen met een daartoe geschikte vangkooi of kastval van een zodanige afmeting dat een gevangen bever bewegingsruimte heeft en zich niet kan verwonden. Het gebruik van geleidende rasters en netten is daarbij toegestaan.
9. Er mogen geen scherpe onderdelen uitsteken aan de kooi, zowel niet aan de binnenzijde als aan de buitenzijde.
10. Vangklare vangkooien of kastvallen dienen onder toezicht te staan van de gebruiker en te zijn voorzien van een val-alarm (kooizender) dat aangeeft dat de vangkooi of kastval een dier gevangen heeft en dit (vanaf afstand) meldt aan de gebruiker van de kooi.
11. Wanneer dreigt dat het welzijn van de dieren in de vangkooi niet gegarandeerd kan worden (zoals bij extreem weer), dient de machtigingshouder ervoor te zorgen dat de kooi buiten gebruik wordt gesteld.
12. De vangkooi of kastval wordt minimaal eens per 24 uur gecontroleerd. Bij een vangstmelding overdag van de zender dient de vangkooi of kastval binnen vier uren na afgaan van het vangmechanisme te worden gecontroleerd. Bij een vangstmelding in de nacht dient onmiddellijk na zonsopkomst bij voldoende daglicht de vangkooi of kastval te worden gecontroleerd.
13. Voor zover er andere beschermde dieren dan bevers gevangen worden, dienen deze onmiddellijk in vrijheid te worden gesteld.
14. Gevangen dieren die voorzien zijn van merken en/of zenders moeten worden gemeld bij de faunabeheereenheid.
15. Indien alternatief geschikt leefgebied voorhanden is, waar nog ruimte is voor de vestiging van bevers, dient de bever na het wegvangen terstond te worden verplaatst en losgelaten. Betreft het een bever die leeft in familieverband, dan worden de gevangen dieren tijdelijk opgevangen, totdat de hele familie is gevangen en kan worden verplaatst.

Kansrijke gebieden

16. In kansrijke gebieden zoals opgenomen in het vigerende Faunabeheerplan ten tijde van het gebruik van deze ontheffing, mogen geen bevers worden gevangen of gedood tenzij bevers gangen of hollen hebben gegraven op plaatsen waardoor er een acuut gevaar dreigt of is ontstaan voor de veiligheid zoals een (dreigende) dijkdoorbraak, en er geen andere mogelijkheid is om dit gevaar af te wenden dan het vangen of doden van de bever(s). Na vangst en/of doding van de bever(s) dienen, zodra afwezigheid van bevers kan worden bevestigd conform voorschrift 6, de gangen of hollen weer gedicht te worden om herhaling van de situatie te voorkomen.

Doden van bevers

17. Middels deze ontheffing wordt het gebruik van het geweer toegestaan voor het doden van bevers, al dan niet voorzien van een kunstmatige lichtbron, digitale richtkijker ('dual purpose' kijker die kan veranderen van dag- naar nachtkijker) en/of nachtzichtapparatuur (o.a. infrarood, restlicht of warmtebeeld).
18. Aanvullend aan het gebruik van het geweer mag ondersteunend gebruik worden gemaakt van een geluiddemper. Hierbij geldt de voorwaarde dat de ontheffing voor het mogen gebruiken van een geluiddemper slechts mag worden ingezet wanneer de betreffende gebruiker beschikt over een schriftelijke toestemming (ontheffing) van het Ministerie van Justitie en Veiligheid voor het onder zich hebben en gebruiken van een geluiddemper voor het doden van bevers.
19. Het doden met een hagelgeweer geschiedt met een gladde loop met een kaliber van ten minste 24 en ten hoogste 12, korrelgrootte van hagel is maximaal 3,5 mm doorsnede en bevat geen metallisch lood.
20. Het doden met een kogelgeweer geschiedt met een getrokken loop met een patroon van ten minste kaliber .22Magnum. Het kogelgeweer mag voorzien zijn van een laserpointer.
21. Bevers mogen alleen op het land geschoten worden om zo verwisseling met andere diersoorten zoals de otter uit te sluiten.
22. De ontheffinggebruiker mag gedode dieren voor eigen gebruik onder zich hebben.
23. Het doden van bevers gevangen met een vanginrichting mag geschieden middels het geweer, schietmasker en/of dodelijke injectie toegediend door een dierenarts.
24. Het gebruik van honden is alléén toegestaan voor het apporteren, nazoeken of opsporen van geschoten bevers.
25. Indien een bever met een merk of zender gedood wordt, moet dit merk of zender worden bewaard bij de FBE Limburg zodat deze hergebruikt kunnen worden.

Overige

26. Deze ontheffing kan als machtiging (toestemming tot ontheffinggebruik) worden doorgeschreven naar jachtaktehouders en medewerkers van het Waterschap Limburg (uitvoerders). Uitvoerders kunnen de ontheffing op hun beurt doorschrijven naar (andere) uitvoerders. De FBE Limburg verstrekt (al dan niet via een digitaal systeem) schriftelijke toestemmingen (gebruikersontheffingen genaamd machtigingen). Voorts dient een gewaarmerkt afschrift van de onderhavige ontheffing te zijn bijgevoegd.

Dit gebruik van de ontheffing middels machtiging dient te geschieden met inachtneming van de voorschriften en beperkingen genoemd in deze ontheffing en met inachtneming van aanvullende voorschriften en beperkingen in de machtiging. De machtigingen kunnen worden verstrekt door tussenkomst van wildbeheereenheden. De machtiging dient op naam van de betreffende uitvoerder te worden gesteld.

Aan het geven van een machtiging mogen door de FBE Limburg, of door de eventueel tussenkomende organisatie, enkel eisen dienend aan het doel van de ontheffing worden gesteld.

Het in rekening brengen van administratiekosten, behandelingskosten of andere kosten door FBE Limburg of door de eventueel tussenkomende partijen voor het doorschrijven van de ontheffing of machtiging aan een uitvoerder is niet toegestaan. Als uitzondering hierop mogen WBE's die een ontheffing doorschrijven aan niet-leden een vergoeding vragen welke in verhouding staat tot de omvang en het tijdsbeslag van het geleverde werk als bijdrage aan het functioneren van de WBE-vereniging.

Een machtiging kan geheel of gedeeltelijk worden doorgeschreven (bijvoorbeeld voor doden en verstoren of enkel voor verstoren). In de machtiging dient duidelijk vermeld te worden wat is toegestaan. De uitvoerders die in bezit zijn van een machtiging kunnen zich, bij het verrichten van de handelingen waarvoor de machtiging is afgegeven, in hun aanwezigheid laten bijstaan door andere uitvoerders die zich in de onmiddellijke nabijheid (in geval jachtaktehouders binnen het jachtveld) bevinden.

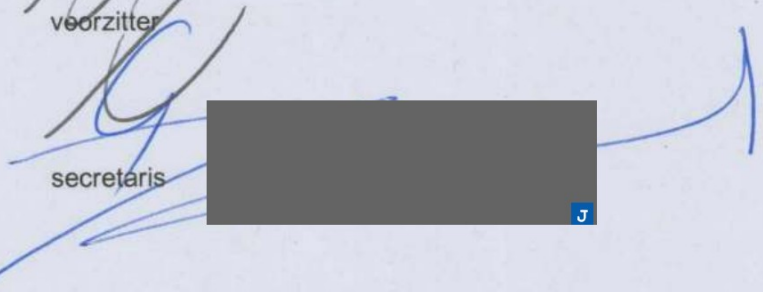
27. Het doorgeven van de machtiging aan andere uitvoerder(s) zonder dat de machtiginghouder bij het gebruik aanwezig is kan enkel wanneer alle betrokkenen in het bezit zijn van een kopie van de ontheffing én een schriftelijke, door de machtiginghouder ondertekende en op naam gestelde verklaring, waarin de machtiginghouder de betrokken uitvoerder(s) toestemming verleent om van de doorgeschreven machtiging gebruik te maken. Van deze verklaring dient, voordat hiervan gebruik wordt gemaakt, een afschrift te worden verzonden naar de persoon of organisatie van wie de machtiginghouder de machtiging heeft gekregen.
28. De machtiginghouder verleent medewerking aan eventueel gedurende de ontheffingsperiode te starten veterinaire of wetenschappelijke onderzoeken en levert indien gevraagd actief een bijdrage aan het verzamelen van gedode dieren, monsternamen en gegevensverzameling.
29. De tussenkomende wildbeheereenheid, andere organisatie, of uitvoerder voert een nauwgezette administratie van de gegeven toestemming, welke op eerste verzoek ter inzage wordt gegeven aan daartoe bevoegde personen.
30. Ten behoeve van de verplichte rapportage van de FBE Limburg aan de provincie Limburg dient de ontheffinggebruiker aan de FBE Limburg te rapporteren volgens de regels die zij hiervoor heeft opgesteld in de machtiging.
31. Het gebruik van deze machtiging kan geheel of gedeeltelijk worden opgeschort wegens bijzondere weersomstandigheden.
32. De machtiging kan te allen tijde worden geschorst, ingetrokken of gewijzigd en moet op eerste verzoek aan ambtenaren van politie, Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit, de provincie Limburg of door de minister van Justitie en Veiligheid aangewezen opsporingsambtenaren ter inzage worden gegeven.

33. Indien blijkt dat van deze ontheffing gebruik wordt gemaakt in strijd met het gestelde in de ontheffing of de machtiging, wordt hiervan door de FBE Limburg melding gemaakt bij de Provincie Limburg en kan de machtiging onverwijld worden ingetrokken door de FBE Limburg.
34. Het gebruik van de machtiging is toegestaan op gronden waarvoor de uitvoerder beschikt over een schriftelijke verklaring van toegang tot het terrein met het oog op de uitvoering van provinciale ontheffingen voor faunabeheer. De toegang kan zowel door de grondeigenaar als de grondgebruiker worden gegeven.

Gedeputeerde Staten van Limburg

[REDACTED] J
voorzitter

[REDACTED] J
secretaris

Escalatieladder Bever

Middels de op basis van het huidige faunabeheerplan 2017-2020 aan te vragen ontheffing zal er bij het voorkómen dan wel verminderen van een aantal door Bevers veroorzaakte belangrijke schades een selectie van middelen en/of methoden kunnen worden ingezet, waarbij een ingrijpender maatregel (zoals het vernielen van burchten of het doden van individuele dieren) pas mag worden toegepast als de inzet van overige minder ingrijpende maatregelen onvoldoende werkzaam is gebleken dan wel niet (meer) in redelijkheid kan worden verlangd.

Vooropgesteld dient te worden dat er pas ingegrepen zal worden indien er sprake is van (dreigende) belangrijke schade. Uit jurisprudentie blijkt dat een bedrag van €250 euro per schadegeval als belangrijke schade in de zin der wet kan worden aangemerkt.

Er is verschil tussen ingrepen in Kansrijke Bevergebieden en daarbuiten.

In Kansrijke Bevergebieden is het beheer gericht op het plaats bieden aan voldoende Bevers om de staat van instandhouding in voldoende onderling verbonden leefgebieden te waarborgen. Indien hier problemen ontstaan door Bever activiteiten, zullen mitigerende maatregelen getroffen worden

Binnen de Kansrijke Bevergebieden:

- Er zal in eerste instantie middels mitigatie (grondverwerving, herbestemming gronden, ontoegankelijk maken van een gedeelte van de oever, beheervergoeding of schadetegemoetkoming) getracht worden deze problemen op te lossen.
- Ondertussen kunnen eventueel dammen verlaagd worden om acute problemen te beperken.
- Als de activiteiten van Bevers echter tot problemen van acute aard met een hoog risico leiden (zoals ondergraving dijklichaam of verstoring van gemalen), dan kan direct ingegrepen worden door het hol / burcht uit te graven en het gat te dichten. Indien er bij ondergraving van een dijklichaam géén acuut risico is, wordt eerst bepaald of het hol bewoond is. Zo niet, dan kan het direct gedicht worden.
- Hierbij dient aanvullend nog een afweging gemaakt te worden of gewacht kan worden tot de kraam- en zoogperiode voorbij is, deze loopt voor de Bever in Nederland van mei tot en met augustus.
- In zéér acute situaties (waarbij er sprake is van ernstige risico's voor de openbare veiligheid, zoals dreigende dijkdoorbraken) kan er ook worden ingegrepen door Bevers te verwijderen, zelfs in de kraam- en zoogperiode. Belangrijk is wel dat dan wel de gehele familie wordt verwijderd (gevangen en verplaatst dan wel gedood).
- Bij aanhoudende niet-acute problemen (bijvoorbeeld aantasting overige natuurwaarden) kan eventueel de status van het gebied worden aangepast naar niet-kansrijk, mits er voldoende geschakelde kansrijke gebieden overblijven. Hiertoe wordt door de FBE Limburg minimaal 1x per jaar de situatie geëvalueerd, en vaker indien dat nodig is.

Buiten Kansrijke Bevergebieden heeft de Bever gezien de grote kans van het optreden van conflicterende belangen géén duurzaam perspectief. Zolang er echter geen problemen door Beveractiviteiten optreden is de Bever daar echter zeker ook welkom. Indien er wél problemen ontstaan kan er op basis van de aan te vragen ontheffing worden ingegrepen.

Buiten de Kansrijke Bevergebieden

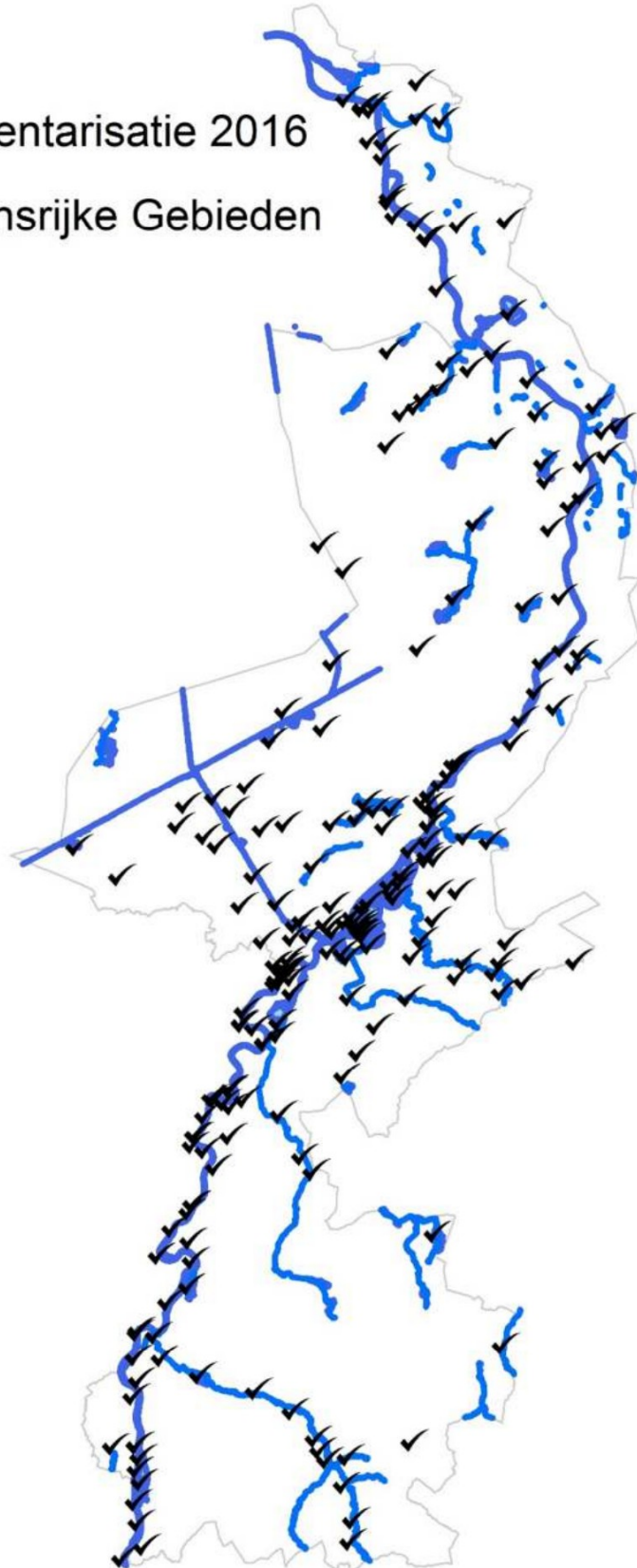
- Hier vormen verstoringen in het waterpeil, schade aan waterkeringen en andere infrastructurele werken, bebouwing en nutsvoorzieningen of verzakkingen door graafschade in principe gronden om op basis van een ontheffing te kunnen gaan ingrijpen.
- Ook hierbij geldt dat zwaardere middelen en/of methoden mogen pas worden ingezet als minder ingrijpende maatregelen niet afdoende blijken, dan wel in redelijkheid niet meer verlangd kan worden dat deze worden ingezet.
- In de regel betekent dit dat als het probleem veroorzaakt door Beveractiviteiten éérs mitigerend moet worden opgelost (gewassen beschermen, dam verlagen of afbreken).

- Ingeval de problemen fysiek veroorzaakt worden door burchten en/ of oeverholen (verblijfplaatsen), dán kan de betreffende burcht en/of oeverhol worden afgebroken, om daarmee de Bever te ontmoedigen zich op die locatie te vestigen.
- Indien Beveractiviteiten als oeverholen graven, dammen en/of burchten bouwen e.d., nadat ze eerst mitigerend zijn opgelost, vervolgens op dezelfde locatie (of 500 meter daarvandaan) binnen 2 weken weer tot belangrijke schade aan erkende wettelijke belangen leidt, dán kunnen nest- en verblijfplaatsen van Bevers in dat gebied verstoord worden, dan wel de betreffende Bever(s) verwijderd worden (vangen indien er een geschikte afzetplaats voor is, is die er niet, dan doden van de Bever(s)).
- Bij vraat & knaagschade aan landbouwgewassen komt het Faunafonds (BIJ12) tegemoet in de schade. Deze schade is op dit moment zodanig beperkt dat dit geen reden is om een ontheffing in te zetten om Bevers te verwijderen. De provincie heeft de mogelijkheid om agrariërs te ondersteunen in het nemen van preventieve maatregelen, bijvoorbeeld in de vorm van een bijdrage aan een Bever-werend raster. In deze is er dus voor dit belang nog een alternatief voor het verwijderen van Bevers welke in redelijkheid van de grondgebruiker kan worden verlangd. Mocht deze situatie echter veranderen, dan kan ook hiervoor ontheffing worden aangevraagd.
- Indien er geschikte afzetmogelijkheden zijn voor gevangen Bevers, is doden niet aan de orde, en moeten Bevers in plaats daarvan gevangen en verplaatst worden.

Kaart Kansrijke Bevergebieden Limburg

Legenda

- ✓ Bever inventarisatie 2016
- Bever Kansrijke Gebieden

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen